

JÕULUPÜHADE ÖÖMISSA

(Esimene lugemine Js 9:1-3)

Lugemine prohvet Jesaja raamatust:

Rahvas, kes kõndis pimeduses, on suurt valgust näinud. Nende peale, kes elasid surmavarju maal, on valgus paistnud. Sina andsid neile suurema hõiskamise ja rohkendasid nende rõõmu. Nad rõõmustavad sinu palge ees, nii nagu ollakse rõõmsad lõikuse ajal ja rõõmustatakse saaki jagades. Sest ikke, mis teda rõhus, ja kepi tema turjalt – tema sundija vitsa – oled sina puruks murdnud nii nagu Midjani päevil. Sest laps on meile sündinud, Poeg on meile kingitud. Valitsus on pandud tema õlgadele ja temale on antud nimeks: Imeline Nõuandja, Vägev Jumal, Rahuvürst. Tema valitsus on suur ja rahul ei tule lõppu Taaveti trooni ja tema kuningriigi üle, et rajada ja kinnitada see õigluse ja jumalakartuse peale. Jah, Vägede Issanda ind teeb selle teoks nüüdsest peale ja igaveseks. See on Jumala Sõna.

(Vastulaul Ps 96:1.3. 4-5. 7-8. 9 -10ac R:7)

R: Täna on meile sündinud Lunastaja.

Laulge Issandale uus laul!

Laulge Issandale, kogu maailm!

Kuulutage rahvaste seas tema kirkusest,
kõikidele rahvastele tema imetegudest.

R:

Tõesti, Issand on suur ja kõrgeks kiidetav,
tema on kardetavam kõigist jumalaist,
sest kõik rahvaste jumalad ei ole jumalad,
kuid Issand on teinud taeva ja maa.

R:

Tunnistage Issandat, kõik rahvahõimud,
tunnistage Issanda au ja väge.

Tunnistage Issanda nime kirkust,
tooge ande tema õuedele.

R:

Kummardage Issandat pühas ehtes,
tema palge ees värisegu kõik maailm.
Kuulutage rahvastele: Issand on kuningas,
Tema mõistab rahvaile kohut õiguse järgi.
R:

(Teine lugemine Tt 2:11-14)

Lugemine püha apostel Pauluse kirjast Tiitusele:

Jumala arm on ilmunud selleks, et kõik inimesed võiksid saada päästetud. Tema juhatab meid jätma maha jumalakartmatu elu ja selle maailma himud ning elama mõistlikult, õiglaselt ja jumalakartlikult, kui me ootame oma õndsas lootuses tõekssaamist – meie suure Jumala ja Lunastaja Jeesuse Kristuse auhiilguse ilmumist. Tema tõi iseenese ohvriks meie eest, et meid vabastada kõigest väärist ja puhastada meid enesele pärisrahvaks, kes oleks innukas tegema häid tegusid. See on Jumala Sõna.

(Salm enne evangeeliumi)

Halleluuja. Suur rõõm on kogu maailmas,
täna on meile sündinud Lunastaja, Jeesus Kristus. Halleluuja.

(Evangeelium Lk 2:1-14)

Lugemine püha Luuka evangeeliumist:

Sel ajal sündis, et keiser Augustus andis käsu kõik oma riigi elanikud maksude pärast üle lugeda. See oli esimene üleskirjutamine Süüria maavalitseja Quiriniuse ajal, ja kõik läksid end kirja panema, igaüks oma linna. Sellepärast läks ka Joosep Galileamaalt, Naatsareti linnast, üles Juudamaale, Taaveti linna, mida hüütakse Petlemmaks, sest tema oli Taaveti soost ja kojast. Ta läks end kirja panema ühes oma kihlatud naisega, kes ootas last.

Aga kui nad seal olid, jõudis kätte päev, mil Maarja pidi maha saama. Ja ta tõi poja ilmale, oma esimese lapse, mähkis ta mähkmetesse ja pani sõime, sest seal paigas polnud üheski majas nende jaoks ruumi.

Seal lähedal olid karjased õitsil. Nad valvasid kordamööda oma karja. Ja Issanda ingel ilmus neile ja Issanda auhiilgus säras nende ümber. Nad olid täis kartust, kuid ingel ütles neile: “Ärge kartke! Sest vaata, ma kuulutan teile suurt rõõmu, mis on kogu rahvale: teile on täna Taaveti linnas

sündinud Lunastaja – Jeesus Kristus. Ja see olgu teile märgiks: te leiate lapsukese sõimes magamas.” Ja äkitselt olid inglisa taevased väehulgad, kes kiitsid Jumalat lauluga: "Au olgu Jumalale kõrges ja maa peal rahu inimestele, kellest temal on hea meel."

See on Issanda Sõna.

Sissejuhatus

Armsad õed ja vennad, kas te olete olnud tunnistajaks sellele, kuidas laps õpib numbreid loendama? Kümne järele üksteist tuleb üldiselt kergesti kätte, aga järgmise muutusega pole enam nii lihtne: seitseteist, kaheksateist, üheksateist, kümmeteist... ja edasi enam ei saa.

Igal juhul olin mina juba kolmeaastasena targem. Ma oskasin lugeda edasi: kakskümmend, kakskümmend üks, kakskümmend kaks ja nii edasi... aga siis tuli minulgi piir ette: kakskümmend kaheksa, kakskümmend üheksa, kakskümmend kümme... Nüüd oli minu mõistus omakorda otsas, aga ma mäletan hästi, kuidas ma seepeale ennast lohutasin, et kolmeaastase lapse jaoks on kakskümmend kümme ikka täiesti piisav arv.

Ainult Jumal teab kõike, ainult tema suudab ära loendada kõik numbrid. Maailm on sedavõrd suur ja inimesele haaramatu, et on mõistlik oma piirid igal eluetapil ära tunda: mis on meie jaoks piisav, mida me suudame ja mida mitte, mida me usume selleks, et järgida või teoks teha, ja millest õpetab meie usk eemale hoidma.

Me loeme patutunnistuse...

Jutlus

Armsad õed ja vennad, kelle jaoks on loodud see maailm? Kas lõi Jumal selle enda jaoks... või inimestele? Kas sai Jumal olla tõesti nii omakasupüüdmatu, et ta lõi maailma ainult inimeste jaoks? Ja kui see oleks nii, siis küsiksime kohe ju edasi: miks on olemas kannatus, miks pidi Jumal ise inimeseks sündima, teel olles ja mitte inimese elamu katuse all, vaid loomatallis?

Võib öelda, et kogu esimene kristlik aastatuhat vaieldi kirikus selle üle, kes oli Jeesus. Kas ta oli ainult inimene, ainult Jumal, või samaaegselt nii Jumal kui inimene? Kui katoliku, ortodoksi ja protestantlikud kirikud õpetavad viimast varianti, et Jeesus oli tõeline Jumal ja tõeline inimene, siis usuvad näiteks Armeenia ja Süüria kirikud tänini, et ta oli ainult Jumal, ja Etioopia vanaortodoksid, et ta oli ainult inimene. Samas aga õpetavad küll kõik need kirikud, et Jumalat tuleb armastada üle kõige ja ligimest nagu iseennast, et tuleb pühitseda pühi päevi ja austada oma vanemaid, et ei tohi tappa, abielu rikkuda, varastada ega valetada.

Millest tuleneb siin lahkmeel, ja millest üksmeel? Põhjus on lihtne: Jumalast me teame ainult niipalju kui ta on end meile ilmutanud, ja selle ilmutuse kaudu võime veenduda, kui võimatu on loodul aru saada oma Loojast. Sellepärast me ütlemegi, et me ei tea Jumalast peaaegu midagi, vaid me saame temasse ainult uskuda ja temale loota.

Inimese kohta teame me seevastu mõndagi, aga meeldivat on selles vähe. Küsimus pole niivõrd selles, et inimene oleks oma loomult kuri, vaid suure segaduse tekitab juba ainuüksi tõsiasi, et iga siia maailma sündiva inimese jaoks algab iseenda ja oma ümbruse avastamine otsast peale. Õppimine käib ju sageli katse ja eksituse meetodil, kuid eksituste kurjad tagajärjed hakkavad elama oma elu ja võivad tekitada ahelreaktsioone. Näiteks nooruse tormakuses, kui inimene pole veel õppinud talitsema oma emotsioone, võib ta enesevalitsust kaotades tappa teise inimese, kelle elutöö jääb siis tegemata. Sündinud ülekoorus toob kaasa kättemaksumõtted, mis sageli ka teoks tehakse. Pealegi on inimesed väga erinevad oma intellektuaalsetelt võimetelt: igaüks ei ole musikaalne, kõik ei ole andekad matemaatikas, vähesed suudavad teha oma kätega midagi tõeliselt kaunist. Samuti on inimesed väga erinevad oma võimuambitsioonidelt ja kiusatustelt: on neid, kelle jaoks on rikastumine ja võimu juurde pürgimine elus kõige tähtsam, aga veel rohkem neid, kellega on lihtne manipuleerida, kes heameelega usuvad gurusid ja füürereid ja euroametnikke, kelle ideede teostamatusest aru saamiseks tuleb ainult natukene ajas ette mõelda.

Armsad õed ja vennad, võibolla on paljudki meist harjunud jõulupüha pidama sulniks rõõmupühaks, kus maailma lahendamata ei mõelda. Kuid tallis sündinud ja seal sõime pandud lapsukese loos on palju kibedust ja hirmu, millest ei tohi meiegi mööda vaadata.

Ka meie peame küsima: kas pole meie viibimine just selles maailmas, just sellel ajastul, just nende vaimuannete ja kiusatustega meile katseajaks? Kas on seda kurnavat kogemust vaja mingi tunnetuse jaoks, mida meie hing võiks vajada igavikus, või on meie siinviibimine lausa proovilepanek: takistusriba, mida me võime oma käitumisega enda jaoks lausa karistuseks muuta? Sellepärast peame mõtlema järele, mida me oma konkreetsete võimete kohaselt suudame ja mida mitte, et me ei võtaks ette ei liiga palju ega liiga vähe.

Kuid üht annab Petlema tallis sündinud laps meile kindlasti: see on lootus, et kõigel on mõte – nii meie sündimisel, meie elul kui surmal. Ja kui me seda praegu veel ei mõista, siis peab meil lihtsalt olema kannatust. Aamen.